

Sygn. akt II Cz 38/14

POSTANOWIENIE

Dnia 14 marca 2014 roku

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy II Wydział Cywilny - Odwoławczy

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Janusz Kasnowski (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 14 marca 2014 r. w Bydgoszczy na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa

R. S.

przeciwko

A. W. (1) i A. W. (2)

o zobowiązanie do złożenia oświadczenia woli

na skutek zażalenia powoda na postanowienie Sądu Rejonowego w Inowrocławiu z dnia 29 listopada 2013 r. w przedmiocie oddalenia wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych i ustanowienie pełnomocnika z urzędu w sprawie o sygn. akt I C 2485/13

postanawia:

oddalić zażalenie.

Na oryginale właściwe podpisy

Sygn. akt II Cz 38/14

UZASADNIENIE

Powód R. S. wniósł o zwolnienie od kosztów sądowych i ustanowienie pełnomocnika z urzędu w sprawie o zobowiązanie pozwanych A. W. (1) i A. W. (2) do złożenia oświadczenia woli w przedmiocie przeniesienia własności nieruchomości.

Postanowieniem z dnia 29 listopada 2013 r. Sąd Rejonowy w Inowrocławiu, w sprawie o sygn. akt I C 2485/13, na podstawie art. 101 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j. Dz. U. z 2010 r., Nr 90, poz. 594 ze zm., dalej: ustawa) a contrario oraz art. 117 § 2 i 5 k.p.c. a contrario oddalił oba wnioski.

W uzasadnieniu wskazał, że z oświadczenia o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania wynika, iż wnioskodawca prowadzi gospodarstwo domowe wspólnie żoną i dwójką dzieci, utrzymuje się ze świadczenia emerytalnego w kwocie 1.221,95 zł netto miesięcznie, jest również właścicielem lokalu mieszkalnego o powierzchni 71 m² oraz nieruchomości rolnej o powierzchni 1,8 ha. Ponadto ponosi wydatki związane z utrzymaniem mieszkania i rodziny w łącznej kwocie ok. 650 zł miesięcznie. W ocenie Sądu Rejonowego, wnioskodawca jest w stanie uiścić opłatę od pozwu w kwocie 159 zł bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny, zaś w chwili obecnej nie wiadomo, czy w sprawie powstaną jeszcze jakieś wydatki po jego stronie. Odmawiając ustanowienia pełnomocnika z urzędu, Sąd I instancji stwierdził, że charakter sprawy oraz zaradność wnioskodawcy, która przejawia

się w redagowanych przez niego pismach procesowych, nie uzasadniają potrzeby udzielenia mu pomocy przez pełnomocnika.

Zażalenie na postanowienie złożył powód, wnosząc o jego zmianę poprzez zwolnienie od obowiązku ponoszenia kosztów sądowych i ustanowienie pełnomocnika z urzędu, ewentualnie uchylenie postanowienia i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie nie jest zasadne. Zgodnie z art. 102 ustawy, zwolnienia od kosztów sądowych może się domagać osoba fizyczna, jeżeli złoży oświadczenie, z którego wynika, że nie jest w stanie ich ponieść bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny.

Postępowanie sądowe jest, co do zasady odpłatne, a sąd nie podejmuje żadnej czynności na skutek pisma, od którego nie została uiszczona należna opłata sądowa. Zwolnienie od kosztów sądowych jest instytucją wyjątkową, nie stanowi formy kredytowania przez Skarb Państwa i powinno służyć jedynie najuboższym. Tym samym każdy, kto ubiega się o skorzystanie z dobrodziejstwa zwolnienia od kosztów sądowych, które wywołane są jego aktywnością procesową musi wykazać, że rzeczywiście nie stać go na pokrycie ciężaru finansowego z tym związanego. Złożone przez ubiegającego się o zwolnienie od kosztów sądowych oświadczenie o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania stanowi podstawę do decyzji jurysdykcyjnej sędziego (vide: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2010r. w sprawie II PZ 31/2009).

Sąd Okręgowy podziela stanowisko Sądu Rejonowego wyrażone w zaskarżonym postanowieniu. Wnioskodawca posiada stałe źródło dochodów – otrzymuje emeryturę w wysokości 1.221,95 zł, co przy uwzględnieniu opłaty od pozwu, która wynosi 159 zł oraz wysokości miesięcznych wydatków pozwala na uznanie, że przygotowując się do wytoczenia powództwa miał on możliwość poczynienia choćby minimalnych oszczędności na poczet kosztów sądowych. To minimum uprawnia do wniosku, że wnioskodawca jest w stanie pokryć opłatę sądową w kwocie 159 zł., a na tym etapie sprawy są to jedyne koszty sądowe konieczne do poniesienia.

Zgodnie z art. 177 § 5 k.p.c., Sąd uwzględni wniosek o ustanowienie adwokata lub radcy prawnego, jeżeli udział adwokata lub radcy prawnego w sprawie uzna za potrzebny. Konieczność taka zachodzi w przypadku, gdy sprawa jest skomplikowana pod względem prawnym lub faktycznym w takim stopniu, że strona nie ma możliwości samodzielnie bronić swoich praw. Podstawy do uwzględnienia wniosku zachodzą również, w przypadku, gdy strona jest nieporadna i z tego względu nie ma możliwości należycie zadbać w toku postępowania sądowego o swoje interesy. Sąd Rejonowy trafnie uznał, iż w niniejszej sprawie nie występują okoliczności przemawiające za potrzebą ustanowienia dla wnioskodawcy pełnomocnika z urzędu. Wnioskodawca nie jest osobą nieporadną, potrafi w sposób jasny i precyzyjny formułować swoje stanowisko w sprawie, zgłaszać odpowiednie wnioski dowodowe. Dysponuje wiedzą o przysługujących mu środkach zaskarżenia i potrafi z nich w należyty sposób korzystać. Ponadto przedmiotowa sprawa – na tym jej etapie - nie jawi się jako zbyt skomplikowana pod względem prawnym czy faktycznym.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy, na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. orzekł, jak w sentencji postanowienia.

Na oryginale właściwe podpisy

Za zgodność z oryginałem